

dyslexie

nieuwsbrief

pro 5

Over begeleiding, doublure en de dyslexieverklaring

Bij het eerste vermoeden van dyslexie biedt de school extra begeleiding aan een leerling. Als er na een periode van begeleiding niet voldoende vooruitgang is, kan een kind worden doorgestuurd voor een diagnose. Het lijkt allemaal duidelijk, maar in de praktijk blijkt het lastiger om te bepalen of er voldoende begeleiding is gegeven. En dan is er ook nog de vraag van doublure: beter voor een kind of niet?

Twee voorbeelden. Inge is 9 jaar en krijgt al bijna vier maanden extra oefenstof van de intern begeleider (IB'er). Ze begon met een E-score. Bij het volgende meetmoment had ze een D-score en leek ze dus vooruit te gaan. De begeleiding is voortgezet en er is weer een keer getest hoe ze scoorde. Bij die derde keer was ze weer teruggezaakt naar een E-score. En dan Daniël van 10 jaar. Hij krijgt begeleiding en gaat van een E-score naar een D-score. Hij verbetert verder niet, maar gaat ook niet achteruit.

De vraag is nu: kunnen beide leerlingen worden aangemeld voor onderzoek of worden ze

bij het zien van deze scores direct afgewezen?

Contact

Ze kunnen beiden worden aangemeld. Als je als IB'er twijfelt, is het raadzaam om een vragenlijst in te vullen en de reactie van de zorgverlener af te wachten. Het RID wijst aanmeldingen niet puur af op de ingevulde vragenlijsten. Er wordt sowieso altijd nog contact opgenomen met de ouders en de school als er onduidelijkheden zijn. Het protocol vereist dat gekeken wordt naar historie van de scores voor het lezen en het spellen. Is er een patroon van E-scores met een

Dyslexieverklaring

Kinderen die de diagnose dyslexie hebben gekregen, ontvangen een dyslexieverklaring. Voorheen werd er wel eens op dyslexieverklaringen vermeld dat deze twee jaar geldig is, maar dat is losgelaten. Dyslexie gaat immers niet zo maar 'over'. Wie een dyslexieverklaring heeft, houdt deze ook en deze is dus onbeperkt geldig.

enkele D-score ertussen, dan is het mogelijk dat de leerling toch in aanmerking komt voor vergoede diagnostiek. Scoort een kind bij het lezen een D, maar bij het spellen een E dan kan ook déze leerling in aanmerking komen voor vergoede diagnostiek, ook al lijkt er sprake te zijn van een (zeer beperkte) vooruitgang. Bij twijfel over de resultaten van de begeleiding of over het remediërende materiaal kan de situatie worden voorgelegd aan één van de medewerkers van het RID.

Doublure

Bij kinderen die dyslectisch blijken te zijn, vragen ouders en leerkrachten zich soms af of het beter is het kind een groep over te laten doen. Op zich is alleen de diagnose dyslexie geen reden om een leerling te laten doubleren. Het is niet zo dat het nogmaals aanbieden van dezelfde leerstof hun problemen met lezen en spellen gaat verhelpen. Als ze wel wat verbetering laten zien, gaat dit meestal in de volgende groep alweer snel achteruit: een frustrerende ervaring. Daarbij kunnen ze op andere gebieden vaak wel gewoon mee en dreigt dus verveling.

Er zijn kinderen die door hun moeilijkheden met lezen en spellen ook problemen met de andere vakken ontwikkelen. Of kinderen die sociaal-emotioneel hinder ondervinden van hun lees- en spellingsproblemen. In dergelijke gevallen kan zittenblijven dus wel een goede beslissing zijn.

Voor wel of geen doublure geldt: het moet individueel worden bekeken.

Vraag

Wij geven vanaf groep 4 Engelse les op school. In groep 6 worden de opgaven moeilijker. Ik ben leerkracht van groep 6 en heb twee dyslectische kinderen in mijn groep die allebei een behandeling krijgen. Met het Nederlands gaat het veel beter met hen, maar Engels is een ramp voor deze twee. Hoe kan dat?

Antwoord

De mate waarin kinderen last hebben van hun dyslexie wordt erg bepaald door de taal die ze spreken. Het is bekend dat het Fins en bijvoorbeeld het Italiaans regelmatig talen zijn, waarbij de meeste (of zelfs alle) letters of lettercombinaties altijd op dezelfde manier

worden uitgesproken. De combinatie 'Ch' wordt in het Italiaans bv. altijd als een K-klank uitgesproken. In het Nederlands kun je niet horen of *word* met een 'd' of een 't' is op het einde. Dat het meervoud van 'zaal' wordt geschreven met één 'a' is een regel die moet worden geleerd: je kunt het niet horen. Het Engels is nog ingewikkelder als het gaat om de letter-klank koppeling. De woorden 'through', 'dough' en 'rough' hebben bijna dezelfde schrijfwijze, maar worden totaal anders uitgesproken. Denk ook aan voorbeelden als 'have' en 'cave'. Dat maakt dat het Engels voor dyslectici heel moeilijk is. De behandeling van hun probleem met de Nederlandse taal zal niet helpen voor de problemen in het Engels. Ze moeten zich weer nieuwe letter-klank koppelingen eigen maken.

Wie al is behandeld voor dyslexie in het Nederlands, heeft wel door de behandeling een beter inzicht gekregen in de problemen die hij of zij tegenkomt. Daardoor weet iemand sneller waar hij of zij extra op zal moeten oefenen bij een andere taal.

Informatie-avonden

Het RID verzorgt regelmatig informatieavonden over dyslexie en de vergoedingsregeling. Wie graag een avond wil organiseren voor leerkrachten, schoolleiding, intern begeleiders, medezeggenschapsraad of ouderraad, kan een verzoek voor zo'n avond indienen bij een vestiging in de buurt. In overleg kan bepaald worden waar de nadruk op ligt, zoals bijvoorbeeld de afstemming tussen de school en de zorgverlener. Ook het opstellen van het leerlingdossier of de begeleiding op school kan ter sprake komen. Kijk voor meer informatie op www.rid.nl of meld u aan bij dyslexie.rid@rid.nl.

Colofon

REGIONAAL
INSTITUUT VOOR
DYSLEXIE

Dit is een uitgave van het Regionaal Instituut voor Dyslexie (RID), juni 2011. Deze Nieuwsbrief Dyslexie is bedoeld om informatie te verstrekken.

Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend. Het RID heeft 12 vestigingen, verspreid over het hele land. Kijk voor meer informatie ook op www.rid.nl.

Informatiebijeenkomst

Wilt u een informatiebijeenkomst organiseren op uw school? Neem dan contact op met een vestiging bij u in de buurt.

Hoofdkantoor RID Arnhem

Jansbinnensingel 1
6811 AJ Arnhem
T 026-4423294
E dyslexie@rid.nl

RID Almere

Spoordreef 31
1315 GK Almere
T 036-5305138
E almere@rid.nl

RID Amersfoort

Bloemendalse Binnenpoort 5
3811 GD Amersfoort
T 033-4948675
E amersfoort@rid.nl

RID Amsterdam

IJsbaanpad 9
1076 CV Amsterdam
T 020-7162680
E amsterdam@rid.nl

RID Assen

Stationsstraat 29a
9401 KW Assen
T 0592-710900
E assen@rid.nl

RID Breda

Stadionstraat 20
4815 NG Breda
T 076-7114612
E breda@rid.nl

RID Den Bosch

Stationsplein 91-105
5211 BM Den Bosch
T 073-7114440
E denbosch@rid.nl

RID Den Haag

Muzenstraat 120 (3e etage)
2511 WB Den Haag
T 070-3638400
E denhaag@rid.nl

RID Hengelo (O)

Burgemeester Jansenplein 34
7551 ED Hengelo (O)
T 074-2509181
E hengelo@rid.nl

RID Maastricht

Stationsplein 10
6221 BT Maastricht
T 043-3250432
E maastricht@rid.nl

RID Nijmegen

Keizer Karelplein 32
6511 NH Nijmegen
T 024-7110600
E nijmegen@rid.nl

RID Rotterdam

Kruisplein 25 H (2e etage)
3014 DB Rotterdam
T 010-2141222
E rotterdam@rid.nl